

Viatge científic (1): Parc Futuroscope

La vida és imatge

Situat prop de Poitiers, el Parc Futuroscope ofereix al visitant els més innovadors tipus de cinema: en relleu, dinàmic, de 360 graus, *omnimax*, etc. És l'imperi de la imatge del futur.

La noia, a la platja, llança el disc cap al noi. Però l'objecte volador es desvia i planeja cap al públic, que s'aparta lleugerament per evitar un possible impacte. Més tard, un tauró es passeja a dos pams dels presents, que deixen escapar alguna exclamació ofegada. No és tracta d'una nova i arriscada atracció turística, sinó del cinema en relleu, un dels elements més cridaners del parc Futuroscope, prop de Poitiers, on diferents tipus de cinema ofereixen al visitant les sensacions més espectaculars.

Uns quatre quilòmetres al nord d'aquella ciutat francesa i a una hora i mitja de París en el TGV, es troba aquesta immensa extensió de terreny, on s'han construït les sales de cinema més innovadores i altres instal·lacions, des d'hotels i restaurants fins a amfiteatres per a congressos i una àrea de formació.

En una societat on la imatge compta cada vegada més, Futuroscope és l'expressió d'allò que la tècnica pot arribar a oferir. Des del cinema en relleu fins al de 360 graus o a la pantalla semiesfèrica, sembla que no hi ha límits per a sorprendre i per a traure el màxim partit de les imatges.

Una arquitectura futurista ja mostra la intenció de fer-nos arribar allò que d'aquí uns anys pot ser usual en l'oferta cinematogràfica. Un dels edificis més espectaculars és el que imita un cristall de quars. Té una altura de 35 metres, pesa més de 250 tones, està recobert per 4.250 metres quadrats de mirall, col·locat en 2.000 hores de treball, i acull, en una sala amb capacitat per a 400 persones, el *kinemax*, amb la pantalla plana més gran d'Europa: 600 metres quadrats, és a dir, com dues pistes de tennis. Allà, la pel·lícula ofereix, amb qualitat excepcional la vida dels castors –els films van canviant durant la temporada-. El *kinemax* va ser la primera sala que es va inaugurar, el 1987.

El visitant pot anar després a una de les

dues úniques sales d'*omnimax* de França, juntament amb la Géode de la Villette de París. Una pel·lícula projectada amb un llum de 15.000 vats es contempla, sense deformacions, en una pantalla semiesfèrica, al sostre de la cúpula. Els seients estan inclinats per oferir als espectadors la millor visió de la pel·lícula. Imatges i so envolten els assistents en una filmació referida als viatges espacials.

Un edifici circular acull el cinema en 360 graus. Drets, els espectadors queden envoltats per una pantalla de 100 metres de circumferència. Projectada amb nou càmeres, ofereix, per exemple, diversos aspectes de la volta ciclista a França. L'assistent es sent dins de la cursa i va girant el cap per contemplar els ciclistes d'una banda i d'una altra.

Sortejant una sala purament comercial, on s'expliquen els avantatges del tetrapack, el visitant arriba al pavelló de la comunicació. En forma de gota d'aigua, acull el *showscan*, la imatge perfecta. El creador dels efectes especials de *2001: Una odissea de l'espai*, Douglas Trumbull, ha ideat aquest mecanisme, que ofereix la pel·lícula a 60 imatges per segon –i no a 24, com és usual-. Abans, en una altra sala del mateix pavelló ha exhibit l'evolució de la comunicació, des dels tam-tam fins als satèl·lits, projectada a l'hora en deu pantalles de diferents grandàries.

Més avall, el cinema en relleu ofereix un dels espectacles més atractius. Després d'assistir a un breu i encisador viatge nostàlgic per la història del cinema, s'accedeix a la sala on, gràcies a unes ulleres polaritzadores, l'espectador s'aparta instintivament quan un disc de platja sembla escapar-se de la pantalla o una onada sembla a punt de deixar ben xops els assistents. Sen dubte, és un dels efectes millor aconseguits.

Però si hi ha un espectacle capaç d'arrançar crits dels espectadors, aquest és el cinema dinàmic. Els rètols ho adverti-

xen abans d'entrar: no és recomanable per a persones molt nervioses, per a les que pateixen del cor, per a les dones embarassades... Poden ser advertències una mica exagerades, però aquell a qui afectin massa les emocions fortes farà bé de seguir-les.

En una sala petita, la pel·lícula mostra imatges tan espectaculars com el recorregut d'un tren que avança sense control o un viatge per les muntanyes russes. La novetat rau en el moviment dels seients, perfectament harmonitzats amb la imatge. Així, quan la pantalla mostra el recorregut per les muntanyes russes els seients es mouen de manera que l'espectador seria incapaç d'endevinar si es troba encara al cinema o s'han traslladat realment a un espectacle de fira. Aquí sí que ningú intenta contenir els crits, mentre s'agafa fort a la barra que evita accidents.

El parc té un component divulgatiu important. No sols pels coneixements exposats en algunes pel·lícules o per la visió de les possibilitats de la tècnica cinematogràfica, sinó també per allò que s'exposa al pavelló de Futuroscope. Allà, on Cristòfol Colom mecànic, amb un inseparable ocell, fa una nova exploració, que deixa bocabadat el famós navegant. Un viatge didàctic porta del més petit al més gran. Els àtoms es veuen, mentre els sorpresos Colom va fent preguntes al seu fidel tucan. Finalment, la visió de les galàxies el du a marxar, decidit, a explorar el cosmos.

El pavelló és una mostra de les possibilitats de la divulgació científica. Els àtoms i les partícules que contenen es representen per esferes i l'espectador es forma una idea de les distàncies relatives del seu interior. Finalment, uns seients ascendent porten fins a la cúpula, situada a l'interior d'una esfera, a 27 metres d'altura, on es projecten imatges de l'espai.

Hi ha també un petit parc per als més petits i atraccions com ara bicicletes aquàtiques. El teatre alfanumèric ofereix

A l'esquerra, imatge general de Futuroscope, amb l'esfera del pavelló al fons.

A la dreta, l'omnimax, on hi ha la pantalla hemisfèrica.

Baix, kinemax: aquest cristall acull la pantalla plana més gran d'Europa.

invertit mil milions de francs, mentre l'estat francès, la Comunitat Europea i el sector privat hi hauran afegit mil milions més. Dels 225.000 visitants del primer any, es va passar a 900.000 que, entre març i novembre –dates d'apertura–, hi van anar l'any passat. És una d'aquelles obres que els francesos es decideixen a realitzar i de les quals trauen un gran rendiment, sobretot gràcies al seu nombrós turisme interior. I, a més, aquesta vegada no està a París.

Xavier Duran

espectacles de llum i aigua i de vegades acull artistes de la talla de Ray Charles o Joan Baez. La il·luminació dels espectacles làser es reflecteix en els miralls del *kinemax*, mentre un públic que potser ha tingut un dia de picnic i que té habitació en un dels dos hotels del parc, o que ha comprat els inevitables records a la botiga, viu les últimes emocions del dia. Tot és gratuït, ja que s'inclou en els 100 francs de l'entrada.

Però a més d'aquest estil d'espectacle de masses, Futuroscope té lloc per a la formació i la reflexió. El Palau de Congressos espera l'arribada d'empreses que hi vulguin fer convencions o presentacions de productes, mentre al teleport se celebren seminaris o cursos de formació i el primer institut-universitat de tot l'estat prepara per a les noves tecnologies de tractament de la informació.

El 1992, el departament de Viena, que va concebre i impulsar el parc, hi haurà

